Բանահավաքչական արշավախումբ՝ Ն.Վարդանյանի գլխավորությամբ, անդամներ՝ Գ.Շագոյան, Ն.Սահակյան, Լ.Խաչատրյան։

Բանասաց՝ Աթայան Մարիամ, ծնվել է Հրազդանում։ 16տ. Տեղափոխվել է Արցախ։ Պատմում է Աթայանների գերդաստանի, Սհականց տափի, Զանին քարի, Աթանենց տնատեղի, Խին աղբույրի, Խաչունց աղբյուրի, Քոռ աղբյուրի, Կալին տակի, Գիլաբին սեռի, Ճինջիքարա քերծի մասին։

Աթայան Մարիամ¹

Ես ներկայացնում եմ **Աթայանների գերդաստանը**։ Մեր ազգանունը կրում ա մեր նախապապի անունը՝ Աթայի անունը, սակայն մենք հայտնի ենք որպես Հադրա։ Ունեցել ենք հարս, ով մի քիչ խելառ բաներ անելու շնորհիվ վերագրվել ա հադրա, այսինքն՝ հըդրոթուն ա ըրալ։ Պըլմըլ պներ ա ըրալ, ըտեղից առաջացել ա մեր տոհմի անունը, որը չի բնութագրում մեր տոհմին, սակայն մեզ բոլորը Ճանաչում են Էդպես։

PU ሁለተፈ

Պլրմրլ - խենթ

Գուղի վերին ձակատային մասում ա **Մհականց տափը**, նաև ասում էին ձակատ։ Անտառն ա, ու ինքը մի քիչ բաց տեղ ա, ձակատային, դրա համար կոչվում ա ձակատ, բայց, իրական անունը՝ Մհականց տափ։

Ունենք թաղամաս, որ կոչվում ա Զանին քար (ԿՃողոտում ա)։ Էս թաղամասը քարքարոտ ա, ժայռի վրա ա, ժայռերի վրա տներ ա։ Կարծում եմ՝ մարդու նստատեղ ա եղել էդ քարը, դրա համար կոչվել ա Զանին քար։ Հետո **Աթանենց տնատեղն** ա, էդ մեր գերդաստանի հողակտարն ա, որը գտնվում ա ԿՃողոտ և Վերին Հոռաթաղ գյուղերի արանքում։ Ստեղ ունենք նաև աղբյուրներ։ Ստեղ ունենք **Խին աղբույրը,** էդ անտառի մեջ ա։ ԿՃողոտում ունենք նաև **Խաչունց աղբյուրը,** խաչունց տոհմի անունով ա։ Հետո

¹ Բանասաց՝ Աթայան Մարիամ, ծնվել է Հրազդանում։ 16տ. տեղափոխվել է Արցախ։

Քոո աղբյուր ունենք, որ գետնից դյուս ա կյամ, աչքերը լավ չի բացվում, ավազը լցվում, փակվում ա, կոչվում ա Քոռ աղբյուր։

Ունենք Կալին տակ կոչվող տեղ։ Գյուղը հայտնի ա եղել նաև թառերով։ Թառ սարքող ունենք՝ Ասահակ պապը, և՛ ինքը սարքում էր թառը, և՛ նվագում։ Էդ Կալ կոչվող թաղամասում էր։ Ունենք Գիլաբին սըռ։ Մըռ նշանակում ա բաց տեղ։ Ունենք Թթոսանց գյումեր, Թադևոսյաններինն ա էդ էլ։ Զըկռոտ թալա, Ղամշոտ ծով, ծով չի, բայց որ քամի ա լինում, ծովի ալիք ա տալիս։ Ճինջիքարա քերծը, բարձր տեղ ա, ժայռ ա, ու անդունդ, վայրի Ճանձեր են եղել, ընդեղ գնացել են, մեղը են սարքել։

ԲԱՌԱՐԱՆ

սրռ-բաց տեղ